

RELACJA Z POSIEDZENIA SENATU UG

Pierwsze po wakacyjnej przerwie posiedzenie Senatu Uniwersytetu Gdańskiego odbyło się 25 września. Rozpoczęło się ono wręczeniem przez rektora UG, **prof. dr. hab. Piotra Stepnowskiego** gratulacji **prof. dr. hab. Adamowi Sokołowskiemu** z Wydziału Oceanografii i Geografii z okazji otrzymania przez niego tytułu profesora.

Po przyjęciu porządku obrad Senat głosował nad wnioskami o zatrudnienie na stanowisku profesora uczelni na Uniwersytecie Gdańskim:

- wnioski Wydziału Prawa i Administracji dotyczące **dr. hab. Wojciecha Wiewiórowskiego** i **dr. hab. Marcina Rojszczaka** referował dziekan WPiA, **dr hab. Wojciech Zalewski, prof. UG**,
- wniosek Wydziału Nauk Społecznych dotyczący **dr hab. Magdaleny Żadkowskiej** referował dziekan WNS, **prof. dr hab. Michał Harciarek**,
- wniosek Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki dotyczący **dr hab. Karoliny Kropielnickiej** referował dziekan WMFiI, **dr hab. Marcin Marciniak, prof. UG**,
- wniosek Wydziału Zarządzania dotyczący **dr hab. Katarzyny Kolasy** referowała dziekan WZ, **dr hab. Angelika Kędzierska-Szczepaniak, prof. UG**.

Senat poparł wszystkie kandydatury, a następnie wysłuchał informacji prorektora ds. badań naukowych, **prof. dr. hab. Wiesława Laskowskiego**, który przedstawił projekt uchwały Senatu UG w sprawie kandydatki UG na członka Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego na kadencję 2026–2029. Jest nią **dr hab. Anna Mazurkiewicz, prof. UG** z Wydziału Historycznego. O poparcie dla kandydatki poprosił senatorów także dziekan Wydziału

Historycznego, **dr hab. Arkadiusz Janicki, prof. UG**. Kandydatura została zaopiniowana pozytywnie.

Kolejnym punktem był projekt uchwały Senatu UG w sprawie procedury uroczystego odnowienia doktoratu na Uniwersytecie Gdańskim. Jak powiedział rektor, w 55-letnim Uniwersytecie Gdańskim takie honorowe wydarzenia mogą już mieć miejsce i faktycznie pierwszy wniosek o uroczyste odnowienie doktoratu **prof. dr. hab. Józefa Borzyszkowskiego** wpłynął do rektora. Przygotowujący procedurę prof. Wiesław Laskowski poinformował senatorów o poszczególnych jej etapach. Senat przyjął tę uchwałę.

Propozycję poszerzenia składu Związku Uczelni w Gdańsku imienia Daniela Fahrenheita referował rektor Uniwersytetu Gdańskiego. O przyjęcie do Związku wnioskowały Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku i Akademia Muzyczna. Senaty trzech uczelni FarU – GUMed, PG i UG – mają zatwierdzić uchwały o tej samej treści. – *Statut naszego związku umożliwił od samego początku przyjęcie nowych członków* – referował rektor, prof. Piotr Stepnowski. – *Aczkołwiek byliśmy sceptyczni co do tego, aby w fazie początkowej, pilotażowej przyjmować inne uczelnie. Teraz uważamy, że przyjęcie ASP i AMuz jest pomysłem ubogacającym nasze portfolio. Związek chce się dalej rozwijać. To uznane ośrodki akademickie w zakresie sztuki – muzyki i sztuk pięknych. Zostaną oczywiście przyjęte na takich warunkach, jak uczelnie założycielskie – z obowiązkowym odpisem na rzecz Związku* – zapewnił rektor. Senat poparł uchwałę.

Senatorowie przyjęli również projekt uchwały Senatu UG

w sprawie *Regulaminu Gdańskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku*, dzięki czemu, jak zapewniła referująca ten punkt posiedzenia prorektor ds. studenckich, **dr hab. Urszula Patocka-Sigłowy, prof. UG**, GUTW będzie funkcjonował zgodnie z zasadami, które obowiązują inne jednostki.

Prorektor ds. kształcenia, **dr Ewa Szymczak, prof. UG** referowała projekt uchwały Senatu UG w sprawie ustalenia programów studiów na kierunkach prowadzonych na Uniwersytecie Gdańskim. Jak powiedziała prorektor, korekty dotyczą biotechnologii (zmiany wynikają z przygotowań do akredytacji PKA), fizyki i fizyki medycznej (zmiany są efektem uwag po akredytacji PKA) oraz hydrografii morskiej (kierunek prowadzony wraz z Akademią Marynarki Wojennej wymagał dostosowania uprawnień absolwentów, co zostało wykazane po audycie Ministerstwa Infrastruktury). Senat przyjął zmiany.

Przyjęto też następną uchwałę dotyczącą ustalenia programów studiów podyplomowych prowadzonych na Uniwersytecie Gdańskim. Korekta wynikała ze zmian przepisów.

Za włączeniem dwojga dyrektorów Międzynarodowych Agend Badawczych działających w UG – **prof. dr hab. Natalii Marek-Trzonkowskiej (ICCVS)** oraz **prof. dr. hab. Marka Żukowskiego (ICTQT)** – w skład stałych komisji senackich na kadencję 2024–2028, to jest Komisji Organizacji i Rozwoju UG i Komisji ds. Finansów UG, głosowali senatorowie w kolejnym punkcie.

Następnie rektor oddał głos dyrektor Muzeum UG, **mgr Marcie Szaszkiewicz-Sawie**, która poprosiła Senat o wyrażenie

zgody na przystąpienie uczelni do Gdańskiej Organizacji Turystycznej, wskazując liczne korzyści, które takie członkostwo daje jednostce uczelni niewielkim kosztem (około 300 zł rocznie).

– *Gdańska Organizacja Turystyczna to jeden z kluczowych ośrodków promocji Gdańska. Mamy szansę być w materiałach promocyjnych GOT-u, w aplikacji Jestem z Gdańska podpisanej do Karty Mieszkańca* – przekonywała dyrektor, a w głosowaniu senatorowie poparli tę prośbę. Głos zabrał również dziekan WPiA, prof. Wojciech Zalewski, który powiedział, że z radością przyjął tę propozycję i zaprasza 1 października na uroczyste odsłonięcie na kampusie gdańskiego lewka – Heweliona. Te figurki gdańskich lwów są też częścią inicjatywy prowadzonej przez GOT, a pierwsza z nich stanie na kampusie właśnie przed WPiA.

Senat przyjął też proponowane zmiany w wykazie jednostek organizacyjnych UG i strukturze jednostek ogólnouniwersyteckich, a także zatwierdził protokół z posiedzenia Senatu UG z dnia 3 lipca 2025 roku.

W wolnych wnioskach rektor zaprosił senatorów na uroczystą inaugurację roku akademickiego 3 października 2025 roku, na wydarzenia związane z inauguracją, a także na przemarsz uczelni pod patronatem FarU, zaplanowany na 4 października.

Prorektor ds. rozwoju i finansów, **dr hab. Paweł Antonowicz, prof. UG** poinformował o szkoleniach dla zespołów wdrażających strategię. Podziękował również za spotkania z zespołami dziekańskimi i rozmowy o kokpitach menadżerskich. Jak dodał rektor, system pulpitów menadżerskich jest przedmiotem zazdrości na innych uczelniach. – *Jesteśmy liderem nowoczesnego zarządzania uczelnia* – powiedział prof. Piotr Stepnowski.

Z kolei prof. Wiesław Laskowski przypomniał o rozpoczęciu, zgodnie z harmonogramem Uczelnianej Komisji Oceniającej, oceny nauczycieli akademickich. Poinformował o szkoleniach dla członków komisji oceniających i zachęcił do udziału w nich.

– *Rozpoczynamy prace nad nowymi kryteriami oceny, które będą obowiązywały od pierwsze-*

go stycznia przez kolejne cztery lata – powiedział prof. Wiesław Laskowski. – *Osiemnastego grudnia przedstawimy je Senatowi do zaopiniowania.*

Głos zabrał również przedstawiciel studentów **Piotr Patalas**, który podsumował lipcowy Kongres Młodej Nauki, rekordowy pod względem liczby uczestników. Rektor pochwalił organizację Kongresu i wysoki poziom prezentacji.

Na kilka jubileuszy (jubileusz 35-lecia WNS, 50-lecia psychologii w UG i urodziny pierwszego dziekana WNS, **prof. Waldemara Tłokińskiego**), połączonych w jedną uroczystość odbywającą się 15 października w Ratuszu Głównego Miasta w Gdańsku, zaprosił dziekan Wydziału Nauk Społecznych, prof. Michał Harciarek.

Na koniec posiedzenia rektor złożył senatorom życzenia z okazji inauguracji nowego roku akademickiego.

**mgr Magdalena
Niecuja-Goniszevska
rzeczniczka prasowa UG**

PROFESOR ZENON LICA W KOMISJI NAZW MIEJSCOWOŚCI I OBIEKTÓW FIZJOGRAFICZNYCH

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji powołał **dr. hab. Zenona Licę, prof. UG** na członka Komisji Nazw Miejscowości i Obiektów Fizjograficznych. Komisja jest organem opiniodawczym w sprawach ustalania, dokonywania zmian i znoszenia urzędowych nazw miejscowości, ich części oraz innych elementów środowiska geograficznego.

Początki tej instytucji mają długą tradycję, gdyż sięgają 1934 roku. Wtedy utworzono pierw-

szą Komisję przy Ministrze Spraw Wewnętrznych. 23 września br. nominację na członka Komisji otrzymał językoznawca z Uniwersytetu Gdańskiego.

– *Zadaniem językoznawcy w kontekście tej Komisji jest przede wszystkim analizowanie i ocena poprawności językowej oraz etymologicznej nazw geograficznych* – tłumaczy prof. Zenon Lica. – *Językoznawca zajmuje się również badaniem historii nazw miejscowości, ich znaczeń oraz kontekstu kultu-*

rowego, co pozwala na lepsze zrozumienie i ustalenie ich oficjalnych form. Dodatkowo, językoznawca może uczestniczyć w tworzeniu zasobów językowych, które pomogą w standaryzacji nazw, a także może prowadzić badania nad regionalnymi wariantami językowymi, co jest istotne dla zachowania różnorodności językowej.

Kadencja Komisji trwa cztery lata.

oprac. DR/CKiP UG

PRZEŁOMOWE BADANIA MIĘDZYNARODOWEGO CENTRUM BADAŃ NAD SZCZEPIONKAMI PRZECIWNOWOTWOROWYMI UG W KAMPANII SCIENCE4EU

Międzynarodowe Centrum Badań nad Szczepionkami Przeciwnowotworowymi UG (ICCVS UG) zostało wybrane do udziału w ogólnoeuropejskiej kampanii Science4EU, która promuje europejskie osiągnięcia badawcze i działania Unii Europejskiej wspierające rozwój nauki. Prowadzony przez ICCVS projekt CANVAS ma na celu lepsze zrozumienie wykorzystania modeli *in vitro* i modeli zwierzęcych w projektowaniu skutecznej immunoterapii przeciw niedrobnokomórkowemu rakowi płuca (NSCLC), który stanowi około 85% przypadków raka płuca na świecie. Każdego roku zapadają na niego ponad 2 mln osób, w tym ponad 300 tys. w Europie. Średnio 80% zdiagnozowanych chorych umiera w ciągu pięciu lat. Głównym zadaniem projektu jest szczegółowe scharakteryzowanie modeli *in vitro* i *in vivo* tego nowotworu, aby wybrać taki, który będzie najlepiej odtwarzał cechy nowotworu obecnego w organizmie pacjenta. Wiedza ta umożliwi opracowanie skutecznej terapii, która dzięki swej precyzji będzie miała minimalne skutki uboczne. Część badawcza projektu zakończyła się we wrześniu 2025 roku. Wyniki zostaną opublikowane w najbliższych miesiącach – jak dowiedzieliśmy się od członków zespołu, są one niezwykle obiecujące.

– Najważniejszym rezultatem naszych badań jest lepsze zrozumienie modeli nowotworów. Dowiedzieliśmy się, jak bardzo guz zmienia się po przeniesieniu do hodowli *in vitro* lub do organizmu zwierząt doświadczalnych. Potrafimy to też sprawdzić i ocenić – mówi dyrektorka ICCVS UG i kierowniczka projektu, **prof. dr hab. Natalia Marek-Trzonkowska**. – Wiele badań nad nowymi terapiami przeciw-

nowotworowymi zakończyło się sukcesem w warunkach *in vitro*. Wiele terapii było skutecznych w doświadczeniach na zwierzętach. Nie udało się jednak uzyskać podobnych wyników w badaniach z udziałem pacjentów. Dlatego właśnie opracowaliśmy ten projekt. Projekt CANVAS umożliwił nam odkrycie unikalnych cech raka, które są charakterystyczne dla guza po resekcji, a także utrzymują się w modelach nowotworowych. Modele są wykorzystywane przez naukowców do badania bezpieczeństwa i skuteczności metod leczenia. Niezwykle ważne jest testowanie terapii w modelu, który maksymalnie przypomina rzeczywisty cel. W naszych badaniach narzędziem terapeutycznym są limfocyty T pacjenta, które namnażamy w laboratorium oraz aktywujemy w obecności komórek nowotworowych. W przypadku tego typu terapii konieczne jest, aby komórki terapeutyczne rozpoznawały właściwy cel. Poprzednie badania nad terapiami limfocytami T były mniej precyzyjne, a naukowcy nie byli świadomi, jak bardzo model różni się od pierwotnego guza. Projekt CANVAS uzupełnia tę lukę. Jesteśmy przekonani, że nasze wyniki będą przydatne do opracowywania terapii i szczepionek skierowanych również przeciwko innym nowotworom.

Scharakteryzowanie modeli nowotworowych było etapem niezbędnym do opracowania nowoczesnej immunoterapii opartej na naturalnych komórkach odpornościowych – limfocytach T. Immunoterapia stanowi przełom w leczeniu nowotworów, ponieważ wykorzystuje komórki własne pacjenta do celowanego zwalczania komórek nowotworowych.

– Powszechnie stosowane chemio- i radioterapia nie tylko zwalczają nowotwór, ale również są szkodliwe dla zdrowych tkanek, zwłaszcza komórek, które szybko się namnażają – wyjaśnia prof. Marek-Trzonkowska. – W konsekwencji osłabiają one układ odpornościowy pacjenta, zwiększając jego podatność na infekcje oraz osłabiając naturalną odpowiedź organizmu na nowotwór. Nasze podejście działa w odwrotny sposób. Mobilizujemy naturalne zasoby organizmu. Nie wynajdujemy koła, ponieważ ono już istnieje. Wykorzystujemy komórki, które są w naszym organizmie i potrafią rozpoznać oraz zabić nowotwór. Sortujemy je z krwi pacjenta, aktywujemy oraz namnażamy w laboratorium do dużych ilości, aby były skuteczniejsze.

W immunoterapii nowotworów dotychczas stosowano głównie genetycznie modyfikowane komórki zwane CAR-T. Podejście opracowywane przez ICCVS wykorzystuje w pełni naturalne limfocyty T, które są w stanie namierzać unikalne antygeny nowotworowe nie tylko obecne na powierzchni nowotworu, ale także ukryte wewnątrz komórek nowotworowych; antygeny takie nie są widoczne dla komórek CAR-T.

– Nasza terapia daje szansę na w pełni selektywne leczenie nowotworu, bez skutków ubocznych – wyjaśnia prof. Natalia Marek-Trzonkowska. – Wykorzystujemy naturalne limfocyty T, co oznacza, że po wyeliminowaniu nowotworu większość komórek terapeutycznych zginie, ale pewna ich część pozostanie w organizmie jako tak zwane komórki pamięci. Te ostatnie będą patrolować organizm i zwalczać nowotwór

w przypadku jego wznowy. Nasza praca nie zakończy się na wygenerowaniu limfocytów T zwalczających nowotwór. Zdajemy sobie sprawę, że nowotwór jest trudnym przeciwnikiem i będzie próbował stłumić komórki, które wykorzystamy w terapii. Dlatego jednocześnie pracujemy nad strategią przeprogramowania środowiska nowotworowego, które jest wrogiem komórkom terapeutycznym. Nieustannie poszerzamy naszą wiedzę na temat biologii nowotworów oraz interakcji między komórkami nowotworowymi a komórkami odpornościowymi. Im lepiej rozumiemy naszego wroga, tym bliżej jesteśmy jego pokonania lub unieszkodliwienia.

Instytucją koordynującą projekt jest Uniwersytet Gdański. Partnerami badawczymi są Uniwersytet Tor Vergata (UNITOV) w Rzymie oraz Alternative Energies and Atomic Energy Commission (CEA) z Francji. Uniwersytet Tor Vergata dysponuje bogatym doświadczeniem w zakresie modeli zwierzęcych.

Zespół z CEA koncentruje się na bioinformatyce i analizie dużych zbiorów danych, w tym danych genomowych i transkryptomicznych. Zespół ICCVS wnosi natomiast doświadczenie w opracowywaniu i prowadzeniu terapii klinicznych z użyciem limfocytów T – prof. Natalia Marek-Trzonkowska jest współtwórczynią pierwszej terapii cukrzycy typu 1 z wykorzystaniem limfocytów T regulatorowych (Treg).

Połączenie trzech europejskich instytucji naukowych o unikalnej wiedzy specjalistycznej wprowadziło synergiczne potencjały badawczych, wpisując się w założenia programów wspierania nauki prowadzonych przez Unię Europejską. – Europa chce utrzymać pozycję światowego lidera w dziedzinie badań naukowych. Naszą ambicję przekuwamy w czyny: zaproponowany przez Komisję Europejską projekt unijnego budżetu na lata 2028–2034 zakłada sto siedemdziesiąt pięć miliardów euro na program badań naukowych i innowacji Horyzont

Europa, czyli dwa razy więcej niż w obecnej perspektywie budżetowej – mówi **Katarzyna Smyk**, dyrektorka Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce.

Projekt CANVAS ma charakter badań pilotażowych, ma jednak szansę przełożyć się na konkretny protokół leczenia. Pierwsza faza badań klinicznych, podczas której terapia zostanie wykorzystana na ludziach, jest planowana już w przeciągu najbliższych dwóch lat. Projekt jest w całości finansowany z unijnego programu Horyzont Europa, a jego budżet to blisko 1,5 mln euro.

Więcej:

- https://research-and-innovation.ec.europa.eu/events/special-features/science4eu/countries/poland_pl
- https://research-and-innovation.ec.europa.eu/events/special-features/science4eu_en

DR/CKiP UG

POMORSKA NOC NAUKOWCÓW 2025 JUŻ ZA NAMI!

Już po raz trzeci w ostatni piątek września Uniwersytet Gdański, podobnie jak pozostałe Uczelnie Fahrenheita, a także Centrum Nauki Eksperyment oraz Hevelianum, gościł w swoich progach wszystkich zainteresowanych nauką w ramach Pomorskiej Nocy Naukowców. Dzieci, młodzież, całe rodziny, a także grupy szkolne – frekwencja przerosła najśmielsze oczekiwania organizatorów.

W programie tegorocznego wydarzenia (które odbyło się 26 września 2025 roku) na Uniwersytecie Gdańskim znalazło się 10 wykładów oraz kilkadziesiąt warsztatów, pokazów, ekspozycji, stoisk edukacyjnych, gier terenowych i escape

roomów. Choć głównym tematem tegorocznej edycji Pomorskiej Nocy Naukowców na UG była adaptacja do zmian klimatu i ochrona środowiska naturalnego, atrakcje przygotowali badacze reprezentujący różne dziedziny nauki, w tym biologię, chemię, geografię, oceanografię, fizykę, psychologię i inne. W organizację PNN 2025 włączyli się również naukowcy z uczelni zrzeszonych w sojuszu SEA-EU.

Wydarzenia odbywały się na Wydziałach: Biologii, Chemii, Oceanografii i Geografii oraz Nauk Społecznych i zgromadziły ponad pół tysiąca dzieci, młodzieży i dorosłych.

– *Bardzo nas cieszy rosnąca z roku na rok frekwencja i zaintere-*

sowanie młodzieży nauką – powiedział dr Wojciech Glac, prof. UG, koordynator PNN na UG. – Odwiedzili nas również liczni dorośli, a także całe rodziny; rodzice zadawali również wiele pytań co ich dzieci, mamy zatem nadzieję, że zagadnienia naukowe staną się tematem wielu rozmów także w domach.

Podczas Pomorskiej Nocy Naukowców na UG można było m.in. obejrzyć wyjątkowe okazy roślin mięsożernych, poznać smaki i zapachy chemii, przymierzyć repliki strojów z okresu starożytnego Rzymu czy zagrać w minigolfa w strefie relaksacyjnej.

oprac. DR/CKiP UG

BADACZE Z UNIWERSYTETU GDAŃSKIEGO PONOWNIE WŚRÓD 2% NAJBARDZIEJ WPŁYWOWYCH NAUKOWCÓW WEDŁUG RANKINGU UNIWERSYTETU STANFORDA I WYDAWNICTWA ELSEVIER

Badacze z Uniwersytetu Gdańskiego znaleźli się w prestiżowym zestawieniu 2% najbardziej wpływowych naukowców. Zestawienie jest opracowywane i co roku aktualizowane przez Uniwersytet Stanforda we współpracy z wydawnictwem Elsevier.

– Obecność naszych badaczy wśród 2% najbardziej wpływowych naukowców świata to nie tylko powód do dumy, ale też dowód na to, że prowadzone na Uniwersytecie Gdańskim badania są widoczne w środowisku międzynarodowym – podkreśla **prof. dr hab. Wiesław Laskowski**, prorektor ds. badań naukowych. – To wyróżnienie pokazuje, że umiemy łączyć wysoki poziom naukowy z aktualnościami podejmowanych tematów badawczych.

Ranking, opracowywany i co roku aktualizowany przez Uniwersytet Stanforda we współpracy z wydawnictwem Elsevier, uważany jest za jeden z najbardziej prestiżowych na świecie. Jego podstawą są dane indeksowane w bazie Scopus, obejmujące cytowania do końca 2024 roku. Najnowsza aktualizacja (z sierpnia 2025) opiera się na zestawieniu ponad 100 000 najlepszych naukowców na podstawie ich łącznych wyników cytowań.

Aktualizacja obejmuje dwie listy. Główny ranking jest tworzony na podstawie dorobku z całego okresu kariery naukowców. Znalazło się w nim 18 badaczek i badaczy z Uniwersytetu Gdańskiego. Dodatkowy ran-

king uwzględnia cytowania prac uzyskane w ostatnim roku (czyli w tym wypadku w roku 2024). Na tej liście są 22 osoby z UG. Warto zauważyć, że aż 13 nazwisk jest obecnych w obu rankingach.

Poniżej przedstawiamy listę osób – badaczy i badaczek z UG, które znalazły się w tegorocznym zestawieniu 2% najbardziej wpływowych ludzi nauki (kolejność alfabetyczna). Lista ma charakter łączony – prezentuje zarówno osoby wymienione w rankingu głównym (obejmującym cały okres kariery naukowej, oznaczenie ¹), jak i te wymienione w rankingu dodatkowym (dotyczącym ostatniego roku – oznaczenie ²):

1. Robert Alicki (Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki)^{1,2}
2. Łucja Bieleninik (Wydział Nauk Społecznych)²
3. Magda Caban (Wydział Chemii)²
4. Giuseppe T. Cirella (Wydział Ekonomiczny)²
5. Agnieszka Gajewicz-Skrętna (Wydział Chemii)¹
6. Markus Grassl (Międzynarodowe Centrum Teorii Technologii Kwantowych)^{1,2}
7. śp. Marek Grinberg (Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki)^{1,2}
8. Karol Horodecki (Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki)²
9. Michał Horodecki (Międzynarodowe Centrum Teorii Technologii Kwantowych)^{1,2}
10. Paweł Horodecki (Międzynarodowe Centrum Teorii Technologii Kwantowych)^{1,2}

11. Ryszard Horodecki (Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki)^{1,2}
12. Dariusz Jakubas (Wydział Biologii)^{1,2}
13. Anna Kawiak (Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii)²
14. śp. Alfons Kawski (Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki)¹
15. Jolanta Kumirska (Wydział Chemii)¹
16. Adam Liwo (Wydział Chemii)¹
17. Sebastian Mahlik (Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki)²
18. Włodzimierz Meissner (Wydział Biologii)²
19. Marcin Pawłowski (Międzynarodowe Centrum Teorii Technologii Kwantowych)^{1,2}
20. Tomasz Puzyn (Wydział Chemii)¹
21. Marc-André Selosse (Wydział Biologii)^{1,2}
22. Piotr Stepnowski (Wydział Chemii)^{1,2}
23. Joaõ Luís Rosa (Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki)²
24. Jacek Szwedo (Wydział Biologii)²
25. Grzegorz Węgrzyn (Wydział Biologii)^{1,2}
26. Adriana Zaleska-Medynska (Wydział Chemii)^{1,2}
27. Marek Żukowski (Międzynarodowe Centrum Teorii Technologii Kwantowych)^{1,2}

Więcej o rankingu:

<https://top2percentscientists.com/stanford-elsevier-top-2-scientists-list-2025/>

Karolina Żuk-Wieczorkiewicz
CKiP UG

PROFESOR EWA ŁOJKOWSKA HONOROWĄ PROFESOR UNIwersYTETU GDAŃSKIEGO

Profesor dr hab. Ewa Łojkowska – biotechnolożka roślin z Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed – otrzymała tytuł profesora honorowego Uniwersytetu Gdańskiego. Tytuł ten nadano prof. Łojkowskiej uchwałą Senatu Uniwersytetu Gdańskiego z dnia 12 czerwca 2025 roku.

Uroczyste nadanie tytułu nastąpiło 7 października podczas inauguracji roku akademickiego 2025/2026 na Międzyuczelnianym Wydziale Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Wówczas rektor UG, **prof. dr hab. Piotr Stepnowski**, przedstawił przebieg kariery naukowczynie, a dziekan **dr hab. Ewelina Król, prof. UG** odczytała po łacinie dyplom wręczony prof. Ewie Łojkowskiej. Z kolei rektor GUMed, **prof. dr hab. Michał Markuszewski**, przywołał osobiste wspomnienia: – *To dla mnie zaszczyt i prawdziwa przyjemność móc powiedzieć, że znam panią profesor od wielu lat. Byłem młodym adeptem nauki, kiedy pierwszy raz miałem okazję poznać profesor Ewę Łojkowską na jednej ze szkół letnich biotechnologii na Kaszubach. Już wtedy robiła na mnie swoją naukową postawą wrażenie. Była wyróżniającą się badaczką trójmiejskiego środowiska. Bardzo się cieszę, pani profesor, i jeszcze raz gratuluję tego zaszczytu.*

Profesor Ewa Łojkowska nie kryła wzruszenia podczas uroczystości i przypomniła drogę, która zaprowadziła ją na Uniwersytet Gdański: – *Jestem niezmiernie zaszczycona i wzruszona otrzymanym tytułem, to naprawdę wielki dla mnie zaszczyt. Tym bardziej, że ponad trzydzieści*

lat spędziłam na Uniwersytecie Gdańskim. Moja droga na ten uniwersytet nie była prosta, bo wiodła przez dalekie kraje. Ukończyłam Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Tytuł doktora uzyskałam w Instytucie Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Boninie, a następnie wyjechałam na staż podoktorski na University of Wisconsin-Madison w USA. To tam spotkałam profesora Annę Podhajską i profesora Wacława Szybalskiego, z którymi się zaprzyjaźniłam. Potem odbyłam kolejny staż naukowy w Lionie. Pod jego koniec odezwała się do mnie profesora Podhajska, że zaczyna tworzyć na uczelni Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii i bardzo mnie namawiała, żebym spróbowała do tego wydziału dołączyć i pomóc w jego tworzeniu oraz rozwijaniu. Zatem do Gdańska dotarłam przez Madison, przez Stany Zjednoczone.

Dorobek gdańskiej badaczki jest imponujący. – *Pani profesor Ewa Łojkowska wniosła wybitny wkład w rozwój badań naukowych w zakresie fitopatologii molekularnej. Jej wkład naukowy w rozwój nauki jest znaczący. Jest autorką ponad dwustu pięćdziesięciu publikacji, wydanych w większości w międzynarodowych periodykach naukowych z dziedziny biologii molekularnej, genetyki, biochemii i mikrobiologii. Publikacje te były cytowane w literaturze światowej ponad cztery tysiące dwiście razy, a indeks Hirscha badaczki wynosi trzydzieści sześć* – wymieniał osiągnięcia naukowczynie prof. Piotr Stepnowski. Profesor honorowa podziękowała za te słowa i dodała, że mogła się rozwijać na

UG dzięki wybitnemu środowisku naukowemu. – *Tutaj utworzyłam swój pierwszy zespół badawczy i zasługi, które wymienił pan rektor, są niewątpliwie zasługami całego zespołu* – podkreśliła.

W tym miejscu należy też dodać, że w latach 2005–2012 prof. Łojkowska pełniła funkcję dziekana Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed. Była członkinią Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów, członkinią Rady Uniwersytetu Gdańskiego. Obecnie jest przewodniczącą Komitetu Biotechnologii Polskiej Akademii Nauk oraz prezeską Zarządu Fundacji Profesora Wacława Szybalskiego.

– *Na szczególną uwagę zasługuje działalność pani profesor Ewy Łojkowskiej na rzecz równości płci i równego traktowania uczonych. Profesor nie tylko aktywnie wspiera rozwój naukowy kobiet przez pełnienie od lat funkcji prezeski programu L'Oréal-UNESCO Dla Kobiet i Nauki, ale również była przewodniczącą komisji opracowującej raport „Kobiety w nauce”. Opracowała także „Plan równości płci” dla Uniwersytetu Gdańskiego, który jest dokumentem niezbędnym, aby uczelnia mogła mieć opinię uczelni dostrzegającej aspekty równościowe* – wymieniał kolejne zasługi naukowczynie rektor UG.

Na koniec uroczystości, wzruszona prof. Łojkowska powiedziała: – *Zawsze dużo podróżowałam, ale zawsze z wielką przyjemnością wracałam do Gdańska. Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii to jest moje miejsce w życiu i naprawdę tutaj mogłam się spełnić.*

Urszula Abucewicz/CKiP UG

PROFESOR RYSZARD HORODECKI LAUREATEM NAGRODY IM. STANISŁAWA LEMA 2025

Wybitny fizyk kwantowy z Uniwersytetu Gdańskiego, współtwórca gdańskiej szkoły fizyki kwantowej, **prof. dr hab. Ryszard Horodecki**, został uhonorowany prestiżową Nagrodą im. Stanisława Lema w kategorii nauka. Laureatami nagrody są osoby odznaczające się szczególnymi osiągnięciami w ramach poszczególnych kategorii, przy czym całokształt działań laureata powinien odzwierciedlać kluczowe wartości wyznawane przez Stanisława Lema.

Profesor Horodecki jest związany z Uniwersytetem Gdańskim od początku jego powstania (pracę rozpoczął w 1967 roku w Katedrze Fizyki Teoretycznej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Gdańsku). Jest jednym z najczęściej cytowanych fizyków na świecie i znajduje się w gronie 2% najbardziej wpływowych naukowców (według zestawienia opracowywanego przez Uniwersytet Stanforda we współpracy z wydawnictwem Elsevier). Szczególne miejsce w jego dorobku zajmuje opublikowana w 2009 roku praca *Splątanie kwantowe* (*Quantum entanglement*), która stała się fundamentem współczesnej fizyki kwantowej. Profesor Ryszard Horodecki wraz z zespołem badawczym (synowie: **prof.**

dr hab. Paweł Horodecki, prof. dr hab. Michał Horodecki i dr hab. Karol Horodecki, prof. UG) opracował praktyczną metodę wykrywania splątania kwantowego, stosowaną dziś w laboratoriach na całym świecie.

Ponadto prof. Horodecki był jednym z inicjatorów utworzenia Międzynarodowego Centrum Teorii Technologii Kwantowych (International Centre for Theory of Quantum Technologies – ICTQT) przy Uniwersytecie Gdańskim, które skupia czołowych badaczy w dziedzinie teorii informacji kwantowej i współpracuje z najważniejszymi ośrodkami naukowymi świata. Jest członkiem Polskiej Akademii Nauk, laureatem wielu prestiżowych nagród i wyróżnień.

W 2011 roku prof. Horodecki otrzymał prestiżowy ERC Advanced Grant Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych – jeden z pierwszych grantów tej rangi przyznanych polskiemu fizykowi. Warto wspomnieć, że poza swoją imponującą działalnością naukową profesor jest również autorem kilku tomików poezji.

– *Nagroda dla profesora Ryszarda Horodeckiego to kolejny, wyraźny znak, że szkoła kwantowa rozwijana na Uniwersytecie*

Gdańskim znajduje się na najwyższym światowym poziomie – podkreśla dziekan Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki, dr hab. Marcin Marciniak, prof. UG. – Jesteśmy dumni z osiągnięć naukowców naszego wydziału, którzy od lat budują międzynarodową pozycję gdańskiego ośrodka badań kwantowych. Mam nadzieję, że sukcesy przełożą się na dalsze wsparcie i stabilne finansowanie badań prowadzonych w Gdańsku i na Uniwersytecie Gdańskim, abyśmy mogli kontynuować rozwój nauki na najwyższym, światowym poziomie.

Nagroda im. Stanisława Lema przyznawana jest przez Instytut im. Stanisława Lema – ośrodek promujący naukę, humanistykę i refleksję nad przyszłością technologii w duchu twórczości patrona. Instytut wspiera badania interdyscyplinarne oraz wyróżnia naukowców, których praca łączy naukę precyzją z wizją rozwoju cywilizacji, inspirowaną myślą Lema.

Gala wręczenia nagród odbyła się 8 października 2025 roku w Teatrze Wielkim w Łodzi.

**mgr Magdalena
Nieczuja-Goniszevska
rzeczniczka prasowa UG**

STYPENDIUM KOPIPOL 2025 DLA DOKTORANTA WYDZIAŁU CHEMII UG

Magister Mateusz Baluk, doktorant Szkoły Doktorskiej przy Wydziale Chemii UG oraz asystent w Katedrze Technologii Środowiska Wydziału Chemii UG, został tegorocznym laureatem stypendium Stowarzyszenia KOPIPOL, przyznawanego w ramach Funduszu Wsparcia Twórców. Doceniono

wkład badacza w liczne prace naukowe opublikowane w krajowych i międzynarodowych czasopiśmie oraz udział w licznych projektach naukowych i studenckich.

Celem programu stypendialnego Stowarzyszenia KOPIPOL jest wspieranie doktorantów, którzy wyróżniają się osiągnięciami

naukowymi i technicznymi. Stypendium zapewnia wsparcie finansowe, umożliwiające młodym naukowcom pełne zaangażowanie w działalność badawczą i dalszy rozwój naukowy.

CKiP UG

PROFESOR MIROSŁAW PRZYLIPIAK ODZNACZONY KRZYŻEM KAWALERSKIM ORDERU ODRODZENIA POLSKI

Profesor dr hab. Mirosław Przylipiak – wybitny historyk i teoretyk filmu, wykładowca akademicki, założyciel Instytutu Badań nad Kulturą na Wydziale Filologicznym UG, inicjator i pierwszy dyrektor Centrum Filmowego im. Andrzeja Wajdy w UG – został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Odznaczenie, przyznane za wybitne zasługi dla rozwoju polskiego filmoznawstwa oraz za osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej i dydaktycznej, wręczyła wojewoda pomorska **Beata Rutkiewicz**.

Profesor Mirosław Przylipiak jest cenionym filmoznawcą, autorem licznych monografii poświęconych kinu i kulturze audiowizualnej, takich jak *Kino stylu zerowego*, *Kino najnowsze* czy *Poetyka kina dokumentalnego*, za którą

otrzymał Nagrodę im. Bolesława Michałka za najlepszą książkę filmową roku. Opublikował trzy tomy poświęcone nurtowi amerykańskiego kina bezpośredniego, koncentrując się na kanadyjskim i amerykańskim Direct Cinema lat 60. i 70. XX wieku. Przetłumaczył blisko 30 książek, głównie z zakresu psychologii i filmu, a także zrealizował kilka filmów dokumentalnych i cykli telewizyjnych programów edukacyjnych.

Filmoznawca po raz kolejny otrzymał też stypendium Fulbrighta. Najbliższy rok akademicki spędzi w Claremont Colleges w USA, gdzie będzie badał produkcyjne uwarunkowania filmów z nurtu puzzle films. – *Będę się starał odpowiedzieć na pytanie, jak to się stało, że w łonie kina amerykańskiego, uważanego zawsze*

za proste w odbiorze i przystępne, zaczęły masowo powstawać filmy trudne, zawile, niejasne, takie jak „Mulholland Drive” albo „Donnie Darko” – mówił prof. M. Przylipiak. – *Odpowiedzi na to pytanie będę szukał w dokumentach ich procesu produkcyjnego oraz rozmowach z ludźmi decydującymi o ich sfinansowaniu i realizacji.*

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski został ustanowiony w 1921 roku. Nadawany jest za wybitne zasługi położone w służbie państwu i społeczeństwu, a zwłaszcza za osiągnięcia w działalności publicznej podejmowanej z pożytkiem dla kraju, m.in. za wyróżniającą się twórczość naukową.

UA/CKiP UG

RADIO MORS NAJLEPSZYM MEDIUM STUDENCKIM W POLSCE!

Radio MORS zwyciężyło w XIII edycji konkursu „Pro Juvenes”. Oficjalne wyniki ogłoszono podczas uroczystej gali 10 października 2025 roku. Nagrodę w kategorii media studenckie odebrał redaktor naczelny Radia MORS, **Karol Stachowicz**.

Gala Nagród Środowiska Studenckiego „Pro Juvenes” to inicjatywa organizowana od 2013 roku przez Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej. Jak piszą organizatorzy, celem konkursu jest promowanie aktywnych studentek i studentów oraz ich inicjatyw, a także podkreślanie zasług osób i podmiotów przyjaznych studentkom i studentom.

Konkurs obejmował 18 kategorii, zarówno dotyczących indywidualnych studentów, jak i projektów

czy organizacji. W kategorii media studenckie Radio MORS rywalizowało z 8 innymi kandydatami. O zwycięstwie rozgłosił UG zadecydowały głosy internautów.

– *To naprawdę budujące, że mamy taką społeczność wokół siebie, która nas wspiera, która nas lubi, która nas dopinguje* – powiedział Karol Stachowicz podczas XIII Gali Nagród Środowiska Studenckiego „Pro Juvenes”, która odbyła się w gmachu Politechniki Warszawskiej. Karol Stachowicz docenił także swoich współpracowników: **dr Monikę Białek**, **dr. Macieja Goniszewskiego**, **Karolinę Gleinert**, **Jacka Reznera** i **Eden Król**. – *To właśnie w tej ekipie staramy się uczyć tych najlepszych praktyk studenckich naszych młodych dziennikarzy oraz stwarzać*

najlepsze warunki pracy. Dziękuję całej redakcji, a także wszystkim byłym członkom redakcji, bo to wasza praca i wasze zaangażowanie pozwalają nam dzisiaj nazywać się najlepszym medium studenckim w Polsce – podkreślił.

Za wsparcie, zaufanie i olbrzymią swobodę działania redaktor naczelny Radia MORS podziękował władzom uniwersyteckim, w szczególności: rektorowi UG, **prof. dr. hab. Piotrowi Stepnowskiemu**, prorektorze ds. studenckich, **dr hab. Urszuli Patockiej-Sigłowej**, **prof. UG** oraz dyrektorze Instytutu Mediów, Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej, **dr hab. Małgorzacie Łosiewicz**, **prof. UG**.

Karolina Żuk-Wieczorkiewicz
CKiP UG